

Motion: Förnya Svensk Narkotikapolitik

I drygt ett halvt sekel har svensk narkotikapolitik haft en entydig utveckling mot skärpningar och kriminalisering. Denna utveckling innebär att även bruket av narkotika idag är straffbart med fängelse, något som tillsammans med övriga aspekter av vår narkotikalagstiftning särskiljer Sverige som ovanligt hårdhänt i frågan. Samtidigt är det ett oundkomligt faktum att Sverige, enligt en årlig rapport från EU:s drogbyrå EMCDDA baserad på data från 2018, har Europas högsta narkotikadödlighet. I Sverige avlider 81 personer per miljon invånare i drogöverdoser. Vart och ett av dessa dödsfall utgör en mänsklig tragedi, som ofta lämnar djupa sår hos anhöriga och andra närstående. Således finns ett tydligt behov av att kontinuerligt utvärdera såväl narkotikalagstiftning som övriga regler, bestämmelser och prioriteringar som berör arbetet mot narkotikamissbruk.

I maj 2020 publicerade således Folkhälsomyndigheten rapporten *Åtgärdsförslag för att förebygga användning samt medicinska och sociala skadeverkningar av narkotika*, där det lades fram tio åtgärdsförslag. Dessa inkluderar bland annat, ökade resurser till kommunen, utvecklandet av mobila lågtröskelmottagningar och framtagandet av kunskapsstöd på flera relevanta områden, ett förslag om att utvärdera narkotikas-trafflagen, och dess effekter. I rapporten belyser man att sedan år 2000 har inga utvärderingar gjorts om huruvida lagstiftningens tänkta mål uppfylls eller vilka negativa konsekvenser kriminaliseringen har haft. Man belyser att kriminalisering exempelvis riskerar leda till en minskad vilja att söka vård för sitt missbruk.

I Norge publicerades i december 2019 den statlig utredningen *Rusreform – fra straff til hjelp*, där man har undersökt landets drogpolitik, vilken länge har liknat Sveriges. I den kom man fram till att den portugisiska modellen, där eget bruk och mindre innehav av narkotika avkriminaliseras, vore den bästa för att minska droganvändandets skadeverkningar. Även kriminologiprofessorn Henrik Tham ställer sig positiv till avkriminalisering. I en intervju med Svenska Dagbladet i artikeln *Forskare: Positivt om eget bruk avkriminaliseras* i februari 2020 påpekar han att ”det går inte att visa att kriminalisering av bruk har någon positiv effekt på droganvändandet”.

Trots detta, samt riksdagsbeslut om en utredning av svensk narkotikapolitik, har regeringen hittills vägrat att tillsätta en sådan utredning. Särskilt förslaget till avkriminalisering har avfärdats direkt av socialminister Lena Hallengren, som till SVT sade ”jag ändrar inte uppfattning för att Folkhälsomyndigheten kommer med det här förslaget”.

För att värna några av samhällets mest utstötta och sårbara grupper har dock Sveriges Socialdemokratiska Arbetareparti, och i förlängning regeringen, ett ansvar att utefter forskning och vetenskaplig fakta utforma en narkotikapolitik vars syfte är att i största möjliga utsträckning minska skadeverkan av narkotikamissbruk. Undertecknade yrkar därmed på följande:

- Att Sölvesborgs Arbetarekommun ska verka för tillsättandet av en statlig utredning för att på förutsättningslöst sätt genomföra en omfattande utredning av svensk narkotikapolitik och tillhörande lagstiftning. Utredningen ska i synnerhet undersöka huruvida nuvarande politik och lagstiftning är ändamålsenlig, samt utreda möjliga förändringar som kan tjäna till att minska narkotikans skadeverkningar och förbättra upptäckandet och behandlingen av narkotikamissbruk.
- Att Sölvesborgs Arbetarekommun ska verka för att åtgärdsförslag från en sådan utredning ska genomföras.

Jesper Larsson

Alexander Nilsson